

NR 10/2026 STAN NA DZIEŃ 9 PAŹDZIERNIKA 2026 r.

BIULETYN PRAWNY

ZMIANY PRAWNE NA RYNKU FUNDUSZY

BIULETYN PRAWNY

I. Akty prawne dotyczące rynku Funduszy

1. Prawo krajowe

- 1.1. Ustawa z dnia 4 września 2026 r. o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw;
- 1.2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2026 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2027 r.;
- 1.3. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 24 września 2026 r. w sprawie wzorów pełnomocnictwa szczególnego i pełnomocnictwa do doręczeń oraz wzorów zawiadomienia o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu tych pełnomocnictw;
- 1.4. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 23 września 2026 r. w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe;
- 1.5. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 23 września 2026 r. w sprawie zawierania przez fundusz inwestycyjny otwarty umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne;
- 1.6. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 23 września 2026 r. w sprawie zawierania przez specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń

- 2.1. Projekt ustawy z dnia 28 września 2026 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 2.2. Projekt ustawy z dnia 4 września 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;
- 2.3. Projekt Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu zawarcia umowy, na podstawie której następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym;
- 2.4. Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 21 września 2026 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w informacji o prowadzeniu OKI;

- 2.5. Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 21 września 2026 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w zeznaniu o średniej wartości aktywów OKI i wysokości należnego podatku od wartości aktywów.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

- 3.1.1. Dane miesięczne OFE - sierpień 2026 roku;
- 3.1.2. Informacje o rynku IKZE według stanu na 31 grudnia 2025 roku;
- 3.1.3. Informacje o rynku IKE według stanu na 31 grudnia 2025 roku;
- 3.1.4. Informacje o rynku IKE według stanu na 30 czerwca 2026 roku;
- 3.1.5. Informacja dotycząca pracowniczych planów kapitałowych (PPK) - II kwartał 2026 roku.

3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych - nr 59 wrzesień 2026.

II. Obszar zmian

1. Prawo krajowe. Nowe przepisy wchodzące w życie.

1.1. Ustawa z dnia 4 września 2026 r. o zmianie ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną oraz niektórych innych ustaw

Status: Wejdzie w życie – 6 listopada 2026 r.

Źródło: isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260001296

Niniejsza ustawa ma stworzyć w Polsce system nadzoru i egzekwowania rozporządzenia (UE) 2022/2065 – aktu o usługach cyfrowych (DSA). Samo DSA obowiązuje bezpośrednio, a ustawa określa krajowe organy, procedury i środki nadzorcze.

Ustawa nie wprowadza nowych materialnych obowiązków dla dostawców usług pośrednich, lecz ma umożliwić egzekwowanie obowiązków wynikających z DSA.

Kogo obejmie nowy system?

Regulacja dotyczy dostawców usług pośrednich, czyli m.in. podmiotów zapewniających transmisję informacji lub dostęp do internetu, automatyczne i krótkotrwałe przechowywanie danych (caching) oraz hosting. **W tej ostatniej grupie mieszczą się internetowe platformy handlowe.**

Ustawa wprowadza do ustawy także definicje platformy internetowej, wyszukiwarki, nielegalnych treści oraz bardzo dużych platform i wyszukiwarek (VLOP/VLOSE). Te ostatnie są wyznaczone decyzją Komisji Europejskiej.

Obowiązki wynikające z DSA

Podstawowe obowiązki dostawców usług pośrednich obejmują wyznaczenie punktów kontaktowych dla organów i odbiorców, przejrzyste warunki korzystania z usług oraz sprawozdawczość dotyczącą moderowania treści. Hostingodawcy muszą zapewnić mechanizm zgłaszania nielegalnych treści i rozpatrywać zgłoszenia terminowo, starannie, obiektywnie oraz bez arbitralności.

Platformy internetowe podlegają szerszym wymogom, m.in. dotyczącym wewnętrznego systemu skarg na decyzje moderacyjne, pozasądowego rozstrzygania sporów, obsługi zgłoszeń zaufanych podmiotów sygnalizujących, przejrzystości reklam i ochrony małoletnich przed reklamą opartą na profilowaniu. Dodatkowe obowiązki dotyczą platform umożliwiających konsumentom zawieranie umów na odległość z przedsiębiorcami: mają one m.in. identyfikować tych przedsiębiorców i zapewniać konsumentom informacje o oferowanych produktach lub usługach.

Podział kompetencji między organy

Ustawa rozdziela zadania między trzy organy. Prezes UOKiK ma zajmować się naruszeniami obowiązków platform z sekcji 4 rozdziału III DSA (internetowe platformy handlowe) oraz innymi naruszeniami DSA, jeżeli skutkują naruszeniem interesów konsumentów. Przewodniczącemu KRRiT mają przypaść sprawy dotyczące platform udostępniania wideo, z wyjątkiem spraw należących do wskazanej sekcji DSA. Pozostałe sprawy ma prowadzić Prezes UKE.

Nowe procedury i uprawnienia nadzorcze

Prezes UKE ma certyfikować na pięć lat organy pozasądowego rozstrzygania sporów oraz przyznawać status zaufanego podmiotu sygnalizującego. W obu procedurach ustawa przewiduje zasadniczo dwumiesięczny termin rozpatrzenia wniosku i siedem dni na uzupełnienie braków. Zaufane podmioty sygnalizujące mają uzyskiwać priorytet przy rozpatrywaniu zgłoszeń przez platformy, ale status nie oznacza automatycznego usunięcia treści ani nie zwalnia platformy z jej własnej oceny. Prezes UKE ma też przyznawać status zweryfikowanego badacza ubiegającego się o dostęp do danych VLOP/VLOSE; wniosek będzie dotyczył konkretnych badań, a dostęp podlegać ma ocenie proporcjonalności.

Usługobiorcy i inne podmioty wskazane w DSA będą mogli złożyć elektroniczną skargę na dostawcę do koordynatora do spraw usług cyfrowych. Skarga ma identyfikować dostawcę i usługę, opisywać zarzucane naruszenie wraz z podstawą prawną oraz uprawdopodobniać je dowodami, np. zrzutami ekranu lub dokumentami. Organ będzie mógł najpierw prowadzić postępowanie wyjaśniające – zasadniczo do czterech miesięcy, a w sprawach szczególnie skomplikowanych do pięciu – a następnie wszcząć z urzędu postępowanie w sprawie naruszenia.

W postępowaniu organ będzie mógł przeprowadzić kontrolę, również zdalnie, gdy usprawni to jej przebieg lub uzasadnia to charakter działalności. Uprawnienia kontrolne obejmą m.in. dostęp do dokumentów, korespondencji, urzędzeń, systemów i baz danych oraz żądanie wyjaśnień. Kontrolowany będzie musiał współpracować w zakresie sprawy, a zastrzeżenia do protokołu kontroli będzie mógł zgłosić w ciągu 14 dni od jego doręczenia.

Sankcje i ryzyko dla dostawców

Za naruszenie obowiązków DSA ustawa przewiduje kary pieniężne do 6% światowego obrotu dostawcy z poprzedniego roku obrotowego. Okresowa kara za opóźnienie może wynieść do 5% średniego dziennego obrotu lub dochodu za każdy dzień, a za naruszenia związane m.in. z żądaniami organu, przekazywaniem informacji, dostępem do danych lub kontrolą – do 1% rocznego dochodu albo światowego obrotu.

W wyjątkowej sytuacji ciężkiego i nadal trwającego naruszenia, powodującego poważne szkody i związanego z przestępstwem zagrażającym życiu lub bezpieczeństwu osób, DSA umożliwia wystąpienie do sądu o czasowe ograniczenie dostępu do usługi lub – gdy nie jest to technicznie możliwe – do interfejsu internetowego, po wcześniejszym wykorzystaniu środków wobec dostawcy.

Dla dostawców najważniejsza zmiana ma więc dotyczyć praktycznego otoczenia egzekwowania DSA: pojawią się krajowe organy prowadzące sprawy, formalne procedury skargowe i kontrolne oraz wysokie sankcje za naruszenia i brak współpracy.

1.2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2026 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2027 r.

Status: Wejdzie w życie – 1 stycznia 2027 r.

Źródło: isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260001213

Rozporządzenie zakłada, iż od 1 stycznia 2027 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosić będzie 4950 zł brutto miesięcznie, a minimalna stawka godzinowa dla umów zlecenia (art. 734 k.c.) i umów o świadczenie usług (art. 750 k.c.) – 32,30 zł brutto.

1.3. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 24 września 2026 r. w sprawie wzorów pełnomocnictwa szczególnego i pełnomocnictwa do doręczeń oraz wzorów zawiadomienia o zmianie, odwołaniu lub wypowiedzeniu tych pełnomocnictw

Status: Weszło w życie – 1 października 2026 r.

Źródło:

isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260001275&SessionID=2C-

Od 1 października 2026 r. obowiązuje rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 24 września 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 1275). Jego § 1 wprowadza cztery wzory: PPS-1 – pełnomocnictwo szczególne, PPD-1 – pełnomocnictwo do doręczeń oraz OPS-1 i OPD-1 – zawiadomienia dotyczące zmiany, odwołania lub wypowiedzenia tych pełnomocnictw. Rozporządzenie zastępuje regulację z 9 października 2024 r. Zmiany są związane przede wszystkim z nowelizacją Ordynacji podatkowej, która weszła w życie 1 października 2026 r. Rozporządzenie nie tworzy nowej procedury podatkowej, lecz dostosowuje wzory dokumentów do zmienionych zasad ustanawiania pełnomocników i doręczania pism.

1. **Możliwość ustanowienia pełnomocnika szczególnego przez osobę niebędącą stroną.** Po zmianie mocodawcą może być także osoba, która nie jest stroną postępowania, ale została wezwana na podstawie art. 155 § 1 Ordynacji podatkowej do złożenia wyjaśnień lub przedłożenia dokumentów. Podstawa: art. 138a § 6 Ordynacji podatkowej oraz nowe objaśnienie w formularzu PPS-1 i OPS-1.
 2. **Usunięcie rubryk „Adres elektroniczny”.** Z formularzy PPS-1, PPD-1, OPS-1 i OPD-1 zostaną usunięte pola przeznaczone na adres elektroniczny mocodawcy, pełnomocnika i pełnomocnika dalszego. Nie oznacza to zniesienia obowiązku posiadania adresu do doręczeń elektronicznych przez profesjonalnych pełnomocników; obowiązek ten wynika z art. 9 ust. 1 pkt 1–3 ustawy o doręczeniach elektronicznych.
 3. **Wyraźne wskazywanie krajowego adresu do doręczeń.** W związku ze zmianą art. 138c § 1 Ordynacji podatkowej każdy pełnomocnik wskazuje w pełnomocnictwie adres do doręczeń w kraju. Ma to znaczenie także wtedy, gdy doręczenie elektroniczne okaże się niemożliwe; art. 145 § 2 Ordynacji podatkowej przewiduje wówczas doręczenie na wskazany adres krajowy.
 4. **Uchylenie art. 145 § 2a Ordynacji podatkowej.** Z formularzy usunięto objaśnienia odnoszące się do dotychczasowych szczególnych zasad wskazywania adresu przez określonych pełnomocników i nierezydentów. Jest to konsekwencja zmian w art. 138c § 1.
 5. **Ograniczenie możliwości udzielania dalszego pełnomocnictwa.** Formularze doprecyzują, że dalszego pełnomocnictwa może udzielić wyłącznie adwokat, radca prawny albo doradca podatkowy, a pełnomocnikiem dalszym może być również wyłącznie osoba należąca do jednej z tych grup. Podstawą formularzową jest nowe objaśnienie w PPS-1, PPD-1, OPS-1 i OPD-1.
 6. **Nowe pola wyboru przy numerze wpisu pełnomocnika.** Formularze będą zawierały odrębne pola „adwokat”, „radca prawny” i „doradca podatkowy”. Pozwoli to wskazać, z której listy pochodzi numer wpisu i ułatwi jego automatyczną weryfikację w e-Urzędzie Skarbowym.
- 1.4. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 23 września 2026 r. w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe

Status: Weszło w życie – 29 września 2026 r.

Źródło: isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260001268

Od 29 września 2026 r. obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 23 września 2026 r. w sprawie dokonywania przez fundusz inwestycyjny zamknięty lokat, których przedmiotem są instrumenty pochodne oraz niektóre prawa majątkowe (Dz. U. z 2026 r. poz. 1268). Zastąpiło ono rozporządzenie Ministra Finansów z 30 kwietnia 2013 r. w tej samej sprawie.

Nowe przepisy ograniczają stosowanie limitów ryzyka kontrahenta do transakcji na instrumentach pochodnych, które **nie są rozliczane przez centralnego kontrahenta (CCP)**. W praktyce oznacza to, że szczególne limity ryzyka kontrahenta przewidziane w rozporządzeniu nie obejmują transakcji rozliczanych centralnie. Zmianę tę uzasadniono ograniczonym ryzykiem kontrahenta przy centralnym rozliczaniu. Regulacja dotyczy funduszy inwestycyjnych zamkniętych, w tym ich subfunduszy.

Dla transakcji nierozliczanych przez CCP fundusz nadal ustala ryzyko kontrahenta jako wartość niezrealizowanego zysku. Łączna wartość tego ryzyka wobec jednego kontrahenta nie może przekroczyć 20% aktywów funduszu, gdy kontrahentem jest wskazana w rozporządzeniu instytucja kredytowa lub bank, ani 10% aktywów w pozostałych przypadkach. Rozporządzenie przewiduje możliwość obniżenia wyliczonego ryzyka, jeżeli spełnione są warunki dotyczące zabezpieczenia.

Zasadnicza część regulacji została utrzymana. Rozporządzenie nadal określa m.in. warunki zawierania przez fundusz transakcji na niewystandaryzowanych instrumentach pochodnych, sposób wyznaczania maksymalnego zaangażowania w określone lokaty, uwzględnianie zaangażowania w instrumenty pochodne przy stosowaniu limitów inwestycyjnych oraz wymagania wobec indeksów stanowiących bazę instrumentów pochodnych.

1.5. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 23 września 2026 r. w sprawie zawierania przez fundusz inwestycyjny otwarty umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne

Status: Weszło w życie – 29 września 2026 r.

Źródło: isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260001267

Od 29 września 2026 r. obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 23 września 2026 r. w sprawie zawierania przez fundusz inwestycyjny otwarty umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1267). Akt zastąpił rozporządzenie z 2013 r. i dotyczy funduszy inwestycyjnych otwartych oraz ich subfunduszy.

Obowiązek ustalania ryzyka kontrahenta oraz limity tego ryzyka obejmują transakcje instrumentami pochodnymi nierozliczanymi przez CCP, czyli centralnego kontrahenta. Limit wynosi 10% aktywów funduszu dla banku lub instytucji kredytowej oraz 5% dla pozostałych

kontrahentów. Istotna zmiana polega na zawężeniu zakresu transakcji objętych tymi limitami – transakcje rozliczane centralnie nie są wliczane do tego limitu.

Rozporządzenie wprowadza wykaz indeksów, które mogą stanowić bazę instrumentów pochodnych. Obejmuje on m.in. WIG20, WIG20TR i mWIG40. Indeksy spoza wykazu mogą być wykorzystywane, jeżeli spełniają określone warunki, w tym dotyczące dywersyfikacji, reprezentatywności rynku oraz publicznej dostępności informacji o składzie i wartości indeksu.

1.6. Rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 23 września 2026 r. w sprawie zawierania przez specjalistyczny fundusz inwestycyjny otwarty umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne

Status: Weszło w życie – 29 września 2026 r.

Źródło: isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20260001266

Od 29 września 2026 r. obowiązuje nowe rozporządzenie Ministra Finansów i Gospodarki z 23 września 2026 r. dotyczące zawierania przez specjalistyczne fundusze inwestycyjne otwarte (SFIO) umów, których przedmiotem są instrumenty pochodne (Dz. U. z 2026 r. poz. 1266). Zastąpiło ono rozporządzenie z 2017 r.

Regulacja dotyczy SFIO. Poszczególne zasady zależą od tego, czy fundusz stosuje ograniczenia inwestycyjne właściwe dla funduszu inwestycyjnego otwartego, czy dla funduszu inwestycyjnego zamkniętego.

Ryzyko kontrahenta – wyłączenie transakcji rozliczanych centralnie. Fundusz ustala ryzyko kontrahenta i stosuje określone w rozporządzeniu limity w odniesieniu do transakcji instrumentami pochodnymi nierozliczanymi przez CCP. Dla SFIO stosującego zasady funduszu otwartego limit wynosi 10% aktywów wobec banku lub instytucji kredytowej i 5% wobec pozostałych kontrahentów. Przy zasadach funduszu zamkniętego limity wynoszą odpowiednio 20% i 10%. Uzasadnienie wyjaśnia, że transakcje rozliczane centralnie nie są objęte tym mechanizmem limitowania ryzyka kontrahenta.

Nowy wykaz indeksów. Dla SFIO stosującego zasady funduszu otwartego rozporządzenie wskazuje w załączniku indeksy, które mogą stanowić bazę instrumentów pochodnych. Inne indeksy również mogą być wykorzystane, jeśli spełniają określone wymogi, m.in. dotyczące dywersyfikacji, reprezentatywności rynku, płynności oraz publicznego udostępniania wartości i składu. Dla SFIO stosującego zasady funduszu zamkniętego przewidziano odrębne kryteria, w tym wymóg co najmniej 15 składników dla indeksu spełniającego warunki określone w rozporządzeniu.

2. Projekty ustaw/rozporządzeń.

2.1. Projekt ustawy z dnia 28 września 2026 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu

Status: Skierowano do I czytania w Sejmie – 5 października 2026 r.

Źródło: www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=3163

Projekt ustawy przewiduje istotne zmiany dotyczące przede wszystkim zasad oceny ryzyka przez instytucje obowiązane, dostępu do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych (CRBR), komunikacji z Generalnym Inspektorem Informacji Finansowej (GIIF) oraz stosowania szczególnych środków ograniczających.

1. Obowiązek oceny ryzyka przed wdrożeniem nowych produktów, usług i technologii – art. 27 ust. 1a–1b

Zgodnie z projektowanym art. 27 ust. 1a, identyfikacja i ocena ryzyka ma obejmować m.in. oferowanie nowych produktów i usług, kanałów ich dostarczania, a także wykorzystywanie nowych i rozwijających się technologii – zarówno w odniesieniu do nowych, jak i już oferowanych produktów lub usług.

Co istotne, ocena ryzyka ma zostać dokonana przed udostępnieniem danego produktu lub usługi albo rozpoczęciem danej czynności. Jednocześnie projektowany art. 27 ust. 1b zobowiązuje instytucję obowiązaną do podjęcia odpowiednich działań zmierzających do ograniczenia zidentyfikowanego ryzyka i zarządzania nim.

Zmianie ulega również art. 27 ust. 2 – podczas oceny ryzyka instytucja obowiązana będzie musiała uwzględniać zarówno obowiązującą Krajową Ocenę Ryzyka, jak i odpowiednie sprawozdanie Komisji Europejskiej.

2. Nowe zasady postępowania, gdy nie można zastosować środków bezpieczeństwa finansowego – art. 41

Projekt rozszerza możliwości działania instytucji obowiązanej w sytuacji, w której nie może ona zastosować wymaganych środków bezpieczeństwa finansowego. Do art. 41 ust. 1 ma zostać dodany pkt 2a, zgodnie z którym instytucja obowiązana będzie mogła nie przeprowadzić konkretnej transakcji w ramach istniejących stosunków gospodarczych. Rozwiązanie to będzie dostępne również dla instytucji obowiązanym innych niż podmioty prowadzące rachunki bankowe.

Dodatkowo nowy art. 41 ust. 2a wprost zobowiąże instytucje obowiązane do dokumentowania zarówno działań podjętych w celu zastosowania środków bezpieczeństwa finansowego, jak również samego braku możliwości ich zastosowania. Jak wskazuje projektodawca, dokumentacja ta ma umożliwiać organom nadzoru ocenę prawidłowości działań instytucji, w tym tego, czy nie dochodzi do nieuzasadnionego tzw. de-riskingu.

3. Koniec powszechnej jawności CRBR – dostęp na podstawie określonego tytułu

Jedną z najbardziej widocznych zmian będzie przebudowa zasad dostępu do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych. Projekt przewiduje uchylenie obecnego art. 67, zgodnie z którym CRBR ma charakter jawny. W jego miejsce wprowadzony zostanie system zróżnicowanego dostępu do danych.

Projektowany art. 68a przyznaje bezpośredni dostęp do danych z CRBR m.in. określonym organom publicznym, organom UE oraz – na potrzeby stosowania środków bezpieczeństwa finansowego – instytucjom obowiązany. Natomiast zgodnie z projektowanym art. 68d ust. 1, pozostałe osoby i podmioty będą mogły uzyskać informacje z Rejestru po wykazaniu uzasadnionego interesu związanego m.in. z zapobieganiem lub zwalczaniem prania pieniędzy, finansowania terroryzmu albo odpowiednich przestępstw bazowych.

Projekt wprowadza przy tym domniemanie istnienia uzasadnionego interesu w odniesieniu do określonych grup, w tym m.in. dziennikarzy, organizacji pozarządowych prowadzących działalność pożytku publicznego oraz określonych przedstawicieli środowiska akademickiego.

4. Możliwość ograniczenia dostępu do danych beneficjenta rzeczywistego – nowy art. 61c

Projektowany art. 61c umożliwi beneficjentowi rzeczywistemu złożenie wniosku o wyłączenie dostępu do całości albo części dotyczących go danych zgromadzonych w CRBR. Będzie to możliwe w szczególności, jeżeli beneficjent wykaze, że udostępnienie danych narażałoby go – z uwzględnieniem okoliczności konkretnego przypadku – na niewspółmierne ryzyko stania się ofiarą określonych przestępstw. Ochroną objęte będą również osoby nieposiadające pełnej zdolności do czynności prawnych.

5. Zmiana okresu dostępności danych w CRBR – art. 64

Projektowane nowe brzmienie art. 64 zakłada zasadniczo 5-letni okres dostępności informacji w CRBR, liczony odpowiednio od wykreślenia danego podmiotu z KRS albo od ustania obowiązku zgłoszenia danych do Rejestru. W określonych przypadkach okres ten będzie mógł zostać przedłużony maksymalnie o kolejne 5 lat, jeżeli będzie to konieczne m.in. z punktu widzenia przeciwdziałania praniu pieniędzy lub finansowaniu terroryzmu albo prawidłowego prowadzenia odpowiednich postępowań.

6. SIGIIF 2.0 – nowy system komunikacji z GIIF – art. 71b–71l

Projekt wprowadza nowy rozdział 6a ustawy AML, regulujący funkcjonowanie systemu teleinformatycznego SIGIIF.

Zgodnie z projektowanym art. 71b, instytucje obowiązane będą zobowiązane do uzyskania dostępu do SIGIIF. W przypadku nowych instytucji obowiązek ten ma zostać wykonany przed nawiązaniem pierwszych stosunków gospodarczych albo przeprowadzeniem pierwszej transakcji okazjonalnej.

Projektowany art. 71c określa procedurę uzyskania dostępu do systemu i zakres danych identyfikacyjnych przekazywanych GIIF, natomiast art. 71d przewiduje utworzenie w SIGIIF konta instytucji obowiązanej oraz identyfikację użytkowników działających w jej imieniu.

Z kolei art. 71g przewiduje, że za pośrednictwem SIGIIF będą przekazywane m.in. informacje o transakcjach ponadprogowych, zawiadomienia o podejrzeniu prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, ich korekty, informacje przekazywane na żądanie GIIF oraz zawiadomienia związane ze wstrzymaniem transakcji lub blokadą rachunku.

SIGIIF ma zatem stać się podstawowym, ustrukturyzowanym kanałem komunikacji pomiędzy GIIF a instytucjami obowiązującymi.

7. Korekty informacji i zawiadomień przekazywanych GIIF

Projekt doprecyzowuje również obowiązek korygowania danych przekazanych Generalnemu Inspektorowi. Przykładowo, w przypadku zawiadomienia, o którym mowa w art. 74, instytucja obowiązana będzie zobowiązana do przekazania korekty niezwłocznie po stwierdzeniu błędu albo – jeżeli korekty zażąda GIIF – niezwłocznie, nie później niż w terminie 2 dni od doręczenia żądania.

Ponadto uzasadnienie zawiadomienia z art. 74 będzie musiało zawierać m.in. opis działań podjętych w związku z zastosowaniem środków bezpieczeństwa finansowego lub brakiem możliwości ich zastosowania oraz wynikające z tego wnioski.

8. Rozszerzenie szczególnych środków ograniczających na przeciwdziałanie proliferacji broni masowego rażenia – art. 117 i nast.

Projekt rozszerza zakres rozdziału 10 ustawy AML. Zgodnie z projektowanym art. 117 ust. 1 instytucje obowiązane będą stosowały szczególne środki ograniczające nie tylko w celu przeciwdziałania terroryzmowi i finansowaniu terroryzmu, ale również rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia oraz finansowaniu jej rozprzestrzeniania.

Zmiany obejmują również art. 118 ust. 1, do którego dodana zostanie nowa kategoria osób i podmiotów wskazanych na listach ogłaszanych przez GIIF na podstawie odpowiednich rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ.

Jednocześnie kontrola instytucji obowiązanych zostanie rozszerzona o wykonywanie obowiązków związanych ze stosowaniem szczególnych środków ograniczających – zgodnie z projektowaną zmianą art. 130 ust. 1.

9. Wyłączenie części wewnątrzgrupowych usług księgowych z katalogu instytucji obowiązanych – art. 2 ust. 1 pkt 17

Projekt zmienia również katalog instytucji obowiązanych. Zgodnie ze zmienianym art. 2 ust. 1 pkt 17 z kategorii podmiotów prowadzących działalność w zakresie usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych mają zostać wyłączone osoby prawne należące do grupy, które świadczą takie usługi wyłącznie na rzecz spółek wchodzących w skład tej samej grupy.

Zmiana jest konsekwencją wyroku TSUE w sprawie C-3/24 MISTRAL TRANS i ma wyeliminować sytuacje, w których za „zewnętrznego księgowego” uznawany był podmiot świadczący usługi wyłącznie wewnątrz własnej grupy kapitałowej.

Terminy wejścia w życie

Projekt przewiduje etapowe wejście nowych regulacji w życie. Zasadniczym terminem jest 1 stycznia 2027 r.

Najważniejsze wyjątki to:

- 1 kwietnia 2027 r. – rozpoczęcie funkcjonowania zasadniczej części nowych rozwiązań związanych z SIGIIF;
- 1 października 2027 r. – wejście w życie nowych zasad dotyczących dostępu do CRBR;
- 1 stycznia 2028 r. – wejście w życie części regulacji SIGIIF dotyczących podmiotów wskazanych w art. 105 ust. 1–4 ustawy AML.

Jednocześnie regulacje dotyczące uzyskiwania przez instytucje obowiązane dostępu do SIGIIF, w szczególności art. 71c i 71d, mają obowiązywać już od 1 stycznia 2027 r., aby umożliwić wcześniejszą rejestrację podmiotów w nowym systemie.

Planowane wejście ustawy w życie z dniem 1 stycznia 2027 r., z wyjątkami.

2.2. Projekt ustawy z dnia 4 września 2026 r. o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych

Status: Komitet ds. Europejskich – 14 września 2026 r.

Źródło: legislacja.gov.pl/projekt/12408350/katalog/13192874#13192874

Projekt ustawy przewiduje istotną przebudowę zasad odpowiedzialności za zaległości podatkowe spółek kapitałowych. Zmiany dotyczą nie tylko formalnych członków zarządu, lecz również osób faktycznie zarządzających spółką. Jednocześnie projekt wzmacnia pozycję procesową osób trzecich, umożliwiając im m.in. kwestionowanie ustaleń dotyczących zaległości podatkowej spółki oraz dostęp do akt postępowania prowadzonego wobec spółki.

1. Odpowiedzialność nie tylko członków zarządu, ale również osób faktycznie zarządzających – art. 116 § 3–4

Jedną z najistotniejszych zmian jest rozszerzenie pojęcia osoby zarządzającej spółką. Projektowany art. 116 § 3 obejmuje tym pojęciem m.in. członka zarządu, dyrektora wchodzącego w skład rady dyrektorów prostej spółki akcyjnej, określonych pełnomocników i wspólników, ale również osobę, która faktycznie – bezpośrednio lub pośrednio i w sposób samoistny – wykonuje kompetencje właściwe osobom formalnie zarządzającym spółką.

Projektowany art. 116 § 4 wskazuje dodatkowo okoliczności pozwalające uznać, że dana osoba faktycznie zarządza spółką. Chodzi w szczególności o sytuację, w której osoba taka stale i niezależnie podejmuje decyzje dotyczące prowadzenia spraw lub reprezentowania spółki, mimo że formalnie nie powierzono jej takich kompetencji, a decyzje te są wykonywane przez organy, pracowników lub współpracowników spółki. Drugim elementem jest uzyskiwanie lub perspektywa uzyskania przez tę osobę korzyści majątkowej związanej z powstaniem zaległości podatkowej albo wynikiem finansowym spółki.

Zmiana ma m.in. przeciwdziałać sytuacjom, w których formalną funkcję członka zarządu pełni tzw. „słup”, podczas gdy rzeczywiste decyzje biznesowe podejmuje inna osoba.

2. Nowy model odpowiedzialności – kluczowa będzie należyta staranność – art. 116 § 5–7

Projekt odchodzi od obecnego modelu przesłanek uwalniających od odpowiedzialności, związanego w dużej mierze z niewypłacalnością spółki i obowiązkami wynikającymi z prawa upadłościowego. Zgodnie z projektowanym art. 116 § 5, osoba zarządzająca nie będzie ponosiła odpowiedzialności w zakresie, w jakim wykaże, że:

- dochowała należytej staranności w wykonywaniu obowiązków lub faktycznym zarządzaniu spółką w celu zapobieżenia powstaniu zaległości podatkowej albo
- przed wszczęciem postępowania dotyczącego jej odpowiedzialności podjęła działania, które doprowadziły do uregulowania zaległości co najmniej w 75%.

Projektowany art. 116 § 6 określa natomiast standard należytej staranności. Przyjmuje się m.in., że osoba zarządzająca powinna posiadać odpowiednie kwalifikacje, ponosić odpowiedzialność za ogół spraw spółki oraz zapewnić – samodzielnie lub wspólnie z innymi osobami zarządzającymi – skuteczny i adekwatny ład organizacyjny gwarantujący prawidłową realizację obowiązków podatkowych spółki.

3. Domniemanie dochowania należytej staranności – art. 116 § 7

Projekt przewiduje również przypadki, w których należyta staranność osoby zarządzającej będzie domniemywana. Zgodnie z art. 116 § 7 dotyczyć ma to m.in. zaległości powstałych wskutek działania siły wyższej oraz zaległości powstałych w okresie obowiązywania umowy o współdziałanie, jeżeli spółka prawidłowo realizowała wynikające z niej obowiązki.

4. Możliwość zabezpieczenia na majątku osoby trzeciej jeszcze przed wydaniem decyzji o jej odpowiedzialności – art. 33b pkt 2

Projekt istotnie zmienia również zasady zabezpieczenia zobowiązania na majątku osoby trzeciej.

Zgodnie z projektowanym art. 33b pkt 2 Ordynacji podatkowej, zabezpieczenie będzie mogło zostać dokonane już w toku postępowania dotyczącego odpowiedzialności osoby trzeciej, a więc jeszcze przed doręczeniem jej ostatecznej decyzji przypisującej odpowiedzialność. Warunkiem będzie m.in. istnienie uzasadnionej obawy, że zobowiązanie nie zostanie wykonane przez spółkę lub osobę trzecią, oraz – przed wydaniem decyzji o odpowiedzialności – istnienie okoliczności wskazujących na prawdopodobieństwo nałożenia takiego zobowiązania na daną osobę.

W uzasadnieniu wskazano, że rozwiązanie ma przede wszystkim zapobiegać wyzbywaniu się majątku przez osoby trzecie w trakcie postępowania i późniejszej bezskuteczności egzekucji.

5. Prawo osoby zarządzającej do kwestionowania samej zaległości podatkowej spółki – art. 116 § 10

Jeżeli w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności osoby trzeciej osoba zarządzająca wykaże, że zaległość podatkowa spółki nie istnieje albo jest niższa niż wynikałoby z wcześniejszej decyzji lub deklaracji, organ będzie musiał uwzględnić ustalenia dokonane w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności tej osoby. Zmiana ma realizować wynikające z orzecznictwa TSUE prawo osoby trzeciej do skutecznego zakwestionowania ustaleń faktycznych i kwalifikacji prawnej dokonanej

wcześniej wobec samej spółki. Projekt wiąże z tym również zmiany w art. 194 § 4 oraz art. 210 § 2aa.

6. Dostęp osoby trzeciej do akt postępowania prowadzonego wobec spółki – art. 178 § 1a i art. 179 § 1a–1e

Projekt przyznaje osobie trzeciej będącej stroną postępowania dotyczącego jej odpowiedzialności prawo dostępu do akt wcześniejszego postępowania podatkowego dotyczącego spółki – w zakresie niezbędnym do obrony przed odpowiedzialnością. Podstawę będzie stanowił nowy art. 178 § 1a.

Jednocześnie projektowany art. 179 § 1a–1e wprowadza mechanizmy chroniące m.in. tajemnicę przedsiębiorstwa oraz prawa i interesy spółki lub innych osób. Organ podatkowy będzie musiał poinformować spółkę o zamiarze udostępnienia określonych akt, a spółka będzie mogła wskazać dokumenty, których ujawnienie mogłoby naruszać jej prawa lub interesy. Ostateczna ocena będzie jednak należała do organu podatkowego.

7. Możliwość podważania dowodów i ustaleń z decyzji dotyczącej spółki – art. 194 § 4

Nowy art. 194 § 4 ma wprost przyznać osobie trzeciej objętej odpowiedzialnością z art. 116 lub art. 116a prawo do żądania przeprowadzenia dowodu przeciwko okolicznościom stwierdzonym w decyzji dotyczącej spółki.

8. Wydłużenie terminu na wydanie decyzji o odpowiedzialności do 7 lat w określonych przypadkach – art. 118 § 1 pkt 3

Co do zasady utrzymany ma zostać 5-letni termin na wydanie decyzji dotyczącej odpowiedzialności podatkowej osoby trzeciej. Projekt przewiduje jednak istotny wyjątek. Jeżeli osoba zarządzająca w postępowaniu dotyczącym jej odpowiedzialności kwestionuje istnienie albo wysokość zaległości podatkowej spółki, termin na wydanie decyzji ma wynosić 7 lat od końca roku kalendarzowego, w którym powstała zaległość podatkowa – projektowany art. 118 § 1 pkt 3.

9. Odpowiedzialność osób zarządzających innymi osobami prawnymi – art. 116a

Projektowane zmiany obejmują również odpowiedzialność za zaległości podatkowe innych osób prawnych niż spółki kapitałowe, a także fundacji rodzinnej w organizacji. Zgodnie z nowym art. 116a § 1, za takie zaległości osoby zarządzające mają odpowiadać solidarnie całym swoim majątkiem. Odpowiednio stosowane będą przy tym reguły wynikające z art. 116.

W odniesieniu do podmiotów niedziałających w celu osiągnięcia zysku projektowany art. 116a § 1a nakazuje przy ocenie należytej staranności uwzględniać m.in. skalę i charakter działalności podmiotu oraz to, czy funkcja zarządcza była wykonywana odpłatnie. Rozwiązanie ma pozwolić na bardziej zindywidualizowaną ocenę odpowiedzialności np. osób zarządzających fundacjami lub stowarzyszeniami.

10. Zmiana znajdzie zastosowanie również na gruncie składek ZUS

Projekt zmienia również art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, aktualizując odesłanie do przepisów Ordynacji podatkowej dotyczących odpowiedzialności osób trzecich. Oznacza to, że część nowych zasad odpowiedzialności osób zarządzających będzie miała znaczenie nie tylko dla zaległości podatkowych, ale również dla odpowiedzialności za zaległe składki na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 3 projektu do odpowiedzialności osób trzecich z tytułu zaległości podatkowych oraz zaległych składek na ubezpieczenia społeczne powstałych przed wejściem w życie ustawy stosowane będą przepisy dotychczasowe.

Planowane wejście ustawy w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

2.3. Projekt Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 października 2026 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu zawarcia umowy, na podstawie której następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym

Status: Przekazano do podpisu Premiera – 5 października 2026 r.

Źródło: legislacja.gov.pl/projekt/12411602/katalog/13210701#13210701

Rozporządzenie Rady Ministrów z 2 października 2026 r. zmienia zasady zawierania umów, na podstawie których następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym. Celem regulacji jest dostosowanie przepisów wykonawczych do wcześniejszej nowelizacji ustawy o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych, która dopuściła dokonywanie czynności związanych z członkostwem w OFE przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

1. Możliwość złożenia wniosku o członkostwo w OFE w formie elektronicznej lub dokumentowej – § 2 ust. 2

Zmieniony § 2 ust. 2 rozporządzenia przewiduje, że osoba zamierzająca przystąpić do OFE będzie mogła wystąpić do funduszu z wnioskiem:

- w formie pisemnej,
- w formie elektronicznej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku,
- w formie dokumentowej pozwalającej na utrwalenie treści na trwałym nośniku.

2. Brak obowiązku podpisu przy formie dokumentowej – § 3 ust. 1 pkt 8

Zmieniony § 3 ust. 1 pkt 8 przewiduje obowiązek podpisania wniosku w przypadku jego złożenia w formie pisemnej albo elektronicznej. W przypadku skorzystania z formy dokumentowej podpis własnoręczny ani podpis elektroniczny nie będzie wymagany. Wynika to wprost z uzasadnienia projektu.

Zmiana może mieć istotne znaczenie praktyczne, ponieważ umożliwia projektowanie prostszych procesów zdalnego przystępowania do OFE, bez konieczności każdorazowego stosowania kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

3. Elektroniczne wezwanie do uzupełnienia braków – § 5 ust. 2

Jeżeli formularz umowy będzie zawierał braki, OFE ma kierować wezwanie do ich usunięcia przede wszystkim w tej samej formie, w której został złożony formularz. Jeżeli nie będzie to możliwe, fundusz będzie mógł zastosować inną formę, z uwzględnieniem danych kontaktowych wskazanych przez klienta w formularzu. Oznacza to odejście od konieczności prowadzenia dalszej komunikacji wyłącznie tradycyjną drogą i dostosowanie procesu do kanału wybranego przez członka funduszu.

4. Umowa o członkostwo w OFE także w formie elektronicznej lub dokumentowej – § 6 ust. 1

Jedną z najważniejszych zmian dotyczy samego zawarcia umowy. Zgodnie ze zmienionym § 6 ust. 1, umowa o członkostwo w OFE będzie mogła zostać zawarta:

- w formie pisemnej,
- w formie elektronicznej,
- w formie dokumentowej,

pod warunkiem możliwości utrwalenia jej treści na trwałym nośniku. Zachowany zostaje przy tym rygor nieważności w przypadku niezachowania wymaganej formy.

5. Oświadczenia dotyczące małżeńskich stosunków majątkowych również elektronicznie – § 7

Zmiana § 7 umożliwia członkowi OFE przekazanie informacji o stosunkach majątkowych między nim a małżonkiem również:

- w formie elektronicznej,
- w formie dokumentowej,

o ile możliwe jest utrwalenie treści na trwałym nośniku.

Dotychczasowa papierowa forma zostaje zatem uzupełniona o kanały zdalne.

6. Elektroniczna aktualizacja danych członka OFE – § 9

Członek funduszu będzie mógł przekazać w formie pisemnej, elektronicznej albo dokumentowej informacje o zmianie m.in.:

- imienia lub nazwiska,
- adresu zamieszkania,
- numeru PESEL,
- a w przypadku braku numeru PESEL – danych dowodu osobistego lub paszportu.

7. Sprawy rozpoczęte przed wejściem w życie – dotychczasowe przepisy

Zgodnie z § 2 rozporządzenia, do spraw wszczętych i niezakończonych przed wejściem w życie nowych regulacji stosowane będą przepisy dotychczasowe.

Planowane wejście rozporządzenia w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem. Wyjątek stanowi zmiana § 9, czyli regulacja dotycząca zgłaszania zmian danych członka OFE, która wejdzie w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

2.4. Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 21 września 2026 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w informacji o prowadzeniu OKI

Status: Opiniowanie – 25 września 2026 r.

Źródło: legislacja.gov.pl/projekt/12415056/katalog/13228427#13228427

Projekt rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki określa szczegółowy zakres danych zawartych w informacji o prowadzeniu Osobistego Konta Inwestycyjnego – **OKI-IN**. Informację będzie sporządzać instytucja finansowa prowadząca OKI i przekazywać ją właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego elektronicznie. Co do zasady informacja nie będzie bezpośrednio wysyłana podatnikowi – dane mają być dostępne na jego koncie w e-Urzędzie Skarbowym. Wyjątkiem będą m.in. korekty informacji oraz informacje złożone przez instytucję finansową po ustawowym terminie.

1. Zakres informacji OKI-IN – § 2

Zgodnie z § 2 projektu, informacja OKI-IN będzie zawierała m.in.:

- rok, którego dotyczy,
- oznaczenie właściwego urzędu skarbowego,
- dane instytucji finansowej,
- oznaczenie, czy składana jest informacja pierwotna czy jej korekta,
- dane identyfikacyjne podatnika,
- dane potrzebne do obliczenia podatku od wartości aktywów – odrębnie dla każdego prowadzonego OKI,
- objaśnienia dla podatnika,
- pouczenie dla instytucji finansowej.

2. Dane identyfikacyjne instytucji finansowej i podatnika – § 4–6

Instytucja finansowa będzie podawała w OKI-IN przede wszystkim swój NIP oraz pełną nazwę.

Dane podatnika będą obejmowały:

- NIP albo PESEL,
- nazwisko i pierwsze imię,
- datę urodzenia,
- adres zamieszkania.

Dane identyfikacyjne mają umożliwiać m.in. prawidłowe udostępnienie zeznania dotyczącego OKI w e- Urzędzie Skarbowym.

3. Osobne raportowanie danych dla każdego OKI – § 7

Najbardziej rozbudowaną częścią projektu jest § 7, który określa szczegółowe dane niezbędne do obliczenia podatku od wartości aktywów. Dane będą raportowane odrębnie dla każdego OKI prowadzonego dla podatnika.

Instytucja będzie wskazywała m.in.:

- rodzaj umowy – zwykła albo parasolowa,
- formę prowadzenia OKI,
- indywidualne oznaczenie rachunku pozwalające go zidentyfikować.

4. Podział aktywów według zasad opodatkowania i zwolnienia – § 7 pkt 4–6

Informacja OKI-IN będzie zawierała szczegółowe dane pozwalające rozdzielić aktywa podatnika na trzy podstawowe grupy:

- aktywa mogące korzystać ze zwolnienia do 25 tys. zł,
- aktywa mogące korzystać ze zwolnienia do 100 tys. zł,
- aktywa, które nie korzystają ze zwolnienia.

W każdej z tych grup raportowana będzie suma wartości dziennych wycen aktywów zgromadzonych w ciągu roku podatkowego. Do pierwszej grupy zaliczane będą m.in. określone środki pieniężne w PLN, detaliczne obligacje skarbowe, bony skarbowe oraz określone produkty zbiorowego inwestowania. Do drugiej grupy zaliczane będą m.in. określone fundusze inwestycyjne, UFK, DFE, obligacje, listy zastawne oraz akcje spełniające ustawowe warunki. Odrębnie wykazywane będą aktywa niekorzystające ze zwolnienia, m.in. część aktywów denominowanych w walutach obcych czy instrumentów niespełniających warunków dotyczących kwalifikowanych aktywów.

5. Raportowanie wpłat dokonanych na OKI – § 7 pkt 7

Instytucja finansowa będzie zobowiązana wykazać również sumę wpłat dokonanych przez podatnika na każde OKI w danym roku. Raport będzie obejmował m.in.:

- łączną kwotę wpłat,
- sumę pomniejszych wpłat,

- wartość wpłat po pomniejszeniach,
- przyporządkowanie wpłat do poszczególnych grup aktywów.

6. Raportowanie średniej wartości aktywów – § 7 pkt 8

OKI-IN będzie również zawierać średnią wartość aktywów zgromadzonych na poszczególnych OKI w danym roku. Wartość ta będzie podawana odrębnie dla:

- aktywów objętych pierwszą kategorią zwolnienia,
- aktywów objętych drugą kategorią zwolnienia,
- aktywów niekorzystających ze zwolnienia.

To właśnie te informacje mają umożliwiać prawidłowe obliczenie podatku od wartości aktywów OKI.

7. Podatnik może być zobowiązany do korekty zeznania OKI-ZR – § 8

Projekt przewiduje szczególne pouczenie dla podatnika. Jeżeli podatnik otrzyma informację OKI-IN albo jej korektę już po zatwierdzeniu lub automatycznej akceptacji zeznania OKI-ZR w e-Urzędzie Skarbowym, będzie zobowiązany sprawdzić swoje zeznanie. Jeżeli nowe dane wpływają na prawidłowość rozliczenia, podatnik będzie musiał złożyć korektę OKI-ZR.

Brak korekty może skutkować wszczęciem postępowania podatkowego oraz odpowiedzialnością przewidzianą w Kodeksie karnym skarbowym. W przypadku zwiększenia podatku konieczna będzie również zapłata podatku, a w razie powstania zaległości – także odsetek.

8. Odpowiedzialność instytucji finansowej za nieprawdziwe dane – § 9

Rozporządzenie przewiduje również pouczenie dla instytucji finansowej. Zgodnie z § 9 projektu, za złożenie nieprawdziwej informacji OKI-IN może grozić odpowiedzialność przewidziana w Kodeksie karnym skarbowym.

Planowane wejście rozporządzenia w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

2.5. Projekt Rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 21 września 2026 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zawartych w zeznaniu o średniej wartości aktywów OKI i wysokości należnego podatku od wartości aktywów

Status: Opiniowanie – 25 września 2026 r.

Źródło: legislacja.gov.pl/projekt/12415054/katalog/13228341#13228341

Projekt rozporządzenia określa szczegółowy zakres danych zawartych w rocznym zeznaniu OKI-ZR, dotyczącym średniej wartości aktywów zgromadzonych na OKI oraz wysokości należnego podatku od wartości aktywów. Zeznanie będzie składane przez podatnika właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego za pośrednictwem konta w e-Urzędzie Skarbowym. Dane potrzebne do jego sporządzenia mają być oparte na informacjach OKI-IN przekazywanych przez instytucje finansowe prowadzące poszczególne OKI podatnika.

1. Zakres danych w zeznaniu OKI-ZR – § 2

Zgodnie z § 2 projektu, zeznanie będzie zawierało:

- rok, którego dotyczy,
- oznaczenie właściwego urzędu skarbowego,
- wskazanie, czy składane jest zeznanie pierwotne czy korekta,
- dane identyfikacyjne podatnika,
- dane potrzebne do obliczenia podatku od wartości aktywów,
- wyliczenie podatku do zapłaty,
- objaśnienie oraz pouczenia dla podatnika.

2. Zeznanie lub korekta zeznania – § 4

W zeznaniu będzie trzeba wskazać, czy podatnik składa:

- zeznanie pierwotne, czy
- korektę zeznania.

W przypadku korekty konieczne będzie dodatkowo wskazanie jej rodzaju – czy jest to zwykła korekta na podstawie art. 81 Ordynacji podatkowej, czy korekta przewidziana w art. 81b § 1a Ordynacji podatkowej.

3. Dane identyfikacyjne podatnika – § 5

Zeznanie będzie zawierało:

- NIP albo PESEL,
- nazwisko i pierwsze imię,
- datę urodzenia,
- adres zamieszkania.

Dane te mają służyć m.in. obsłudze zeznania w e-Urzędzie Skarbowym.

4. Sumowanie wartości aktywów ze wszystkich OKI podatnika – § 6

Jedną z najważniejszych zasad jest to, że w OKI-ZR uwzględniana będzie łączna sytuacja podatnika na wszystkich posiadanych przez niego OKI, a nie każde konto w oderwaniu od pozostałych. Średnia wartość aktywów OKI za rok podatkowy będzie stanowiła sumę średnich wartości aktywów zgromadzonych na wszystkich OKI podatnika. Kwoty będą dzielone na trzy grupy:

- aktywa objęte kategorią z art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o OKI,
- aktywa objęte kategorią z art. 26 ust. 1 pkt 2,

- pozostałe aktywa, które nie korzystają z tych zwolnień.

5. Rozliczenie dwóch kategorii zwolnień podatkowych – § 6 pkt 2

Zeznanie będzie również wykazywać średnią wartość aktywów korzystających ze zwolnień podatkowych. Projekt rozróżnia:

- zwolnienie dotyczące aktywów o charakterze oszczędnościowym – obecnie limit do 25 000 zł,
- zwolnienie dotyczące aktywów o charakterze inwestycyjnym – obecnie limit do 100 000 zł.

W zeznaniu trzeba będzie wykazać m.in. wysokość obowiązującego limitu, faktycznie wykorzystanego zwolnienia oraz wartość aktywów pozostałą po jego zastosowaniu.

6. Łączny limit i kolejność stosowania zwolnień

Istotna jest kolejność rozliczania ulg. Z uzasadnienia wynika, że w pierwszej kolejności zwolnienie stosuje się do aktywów o charakterze oszczędnościowym, a następnie pozostała część limitu może zostać wykorzystana w odniesieniu do aktywów o charakterze inwestycyjnym. Łączna wysokość zwolnienia wszystkich aktywów OKI nie może przekroczyć limitu przewidzianego dla aktywów inwestycyjnych.

7. Ustalenie podstawy opodatkowania – § 6 pkt 3

Podstawa opodatkowania będzie ustalana jako suma średnich wartości aktywów OKI zgromadzonych w danym roku podatkowym, pomniejszona o wartość przysługujących zwolnień. W praktyce zeznanie będzie agregować dane pochodzące ze wszystkich informacji OKI-IN przekazanych przez instytucje finansowe i na tej podstawie wyliczać część aktywów podlegającą opodatkowaniu.

8. Wyliczenie podatku – § 7

Zgodnie z § 7, zeznanie będzie wskazywało:

- stawkę podatku obowiązującą w danym roku podatkowym,
- wysokość podatku do zapłaty.

Stawka podatku nie będzie stała. Zgodnie z uzasadnieniem jej wysokość będzie zależała od stopy referencyjnej NBP obowiązującej 30 listopada roku poprzedzającego rok podatkowy i będzie corocznie określana w obwieszczeniu ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Podatek będzie stanowił iloczyn podstawy opodatkowania i obowiązującej stawki.

9. Szczególne zasady korekty przy nadpłacie powyżej 10 tys. zł – § 8

Projekt przewiduje również objaśnienie dotyczące korekty zeznania. Jeżeli z korekty OKI-ZR wynika nadpłata przekraczająca 10 000 zł, korekta będzie musiała zostać złożona wraz z pisemnym uzasadnieniem jej przyczyn, zgodnie z art. 81 § 2b Ordynacji podatkowej.

10. Egzekucja i odpowiedzialność karnoskarbowa – § 9

Zeznanie OKI-ZR będzie zawierało dwa istotne pouczenia. Po pierwsze, w przypadku niewpłacenia podatku w terminie albo zapłaty w niepełnej wysokości, samo zeznanie będzie mogło stanowić podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego. Po drugie, podanie nieprawdy lub zatajenie prawdy prowadzące do narażenia podatku na uszczuplenie może skutkować odpowiedzialnością przewidzianą w Kodeksie karnym skarbowym.

Planowane wejście rozporządzenia w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

3. Komunikaty, wydarzenia i stanowiska organów nadzoru

3.1. Działalność nadzorcza Komisji Nadzoru Finansowego:

3.1.1. Dane miesięczne OFE - sierpień 2026 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępne są Dane miesięczne OFE za sierpień 2026 roku.

Źródło: www.knf.gov.pl/dane_i_opracowania?articleId=99802&p_id=18

3.1.2. Informacje o rynku IKZE według stanu na 31 grudnia 2025 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępna jest Informacja o rynku IKZE według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku. Dane zaktualizowane według stanu na 18 września 2026 roku.

Źródło: www.knf.gov.pl/dane_i_opracowania?articleId=97199&p_id=18

3.1.3. Informacje o rynku IKE według stanu na 31 grudnia 2025 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępna jest Informacja o rynku IKE według stanu na dzień 31 grudnia 2025 roku. Dane zaktualizowane według stanu na 18 września 2026 roku.

Źródło: www.knf.gov.pl/dane_i_opracowania?articleId=97203&p_id=18

3.1.4. Informacje o rynku IKE według stanu na 30 czerwca 2026 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępna jest Informacja o rynku IKE według stanu na dzień 30 czerwca 2026 roku. Dane zaktualizowane według stanu na 18 września 2026 roku.

Źródło: www.knf.gov.pl/dane_i_opracowania?articleId=99574&p_id=18

3.1.5. Informacja dotycząca pracowniczych planów kapitałowych (PPK) - II kwartał 2026 roku

Urząd Komisji Nadzoru Finansowego informuje, że w serwisie internetowym dostępna jest Informacja dotycząca pracowniczych planów kapitałowych (PPK) za II kwartał 2026 r.

Źródło: www.knf.gov.pl/dane_i_opracowania?articleId=99756&p_id=18

3.2. PFR Portal PPK: Biuletyn miesięczny Pracowniczych Planów Kapitałowych

W serwisie internetowym PFR Portal PPK dostępny jest Biuletyn Pracowniczych Planów Kapitałowych za wrzesień 2026 r.

Źródło: www.mojeppk.pl/pliki/repozytorium-plikow/materialy-do-pobrania/pdf/Biuletyn-PPK-09-2026.pdf

Kontakt

Jeżeli nie chcą Państwo otrzymywać tego typu korespondencji w przyszłości, prosimy o przekazanie takiej informacji na adres dsm@finat.pl
